

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Toekomstbestendige nazorg en voormalige stortplaatsen (Wbb)

Bijeenkomst 2026.01.20

Hanneke Brouwer

Afdelingshoofd Bodem en Mt-lid
directie Bodem, Ruimte en
Klimaat (BRK).

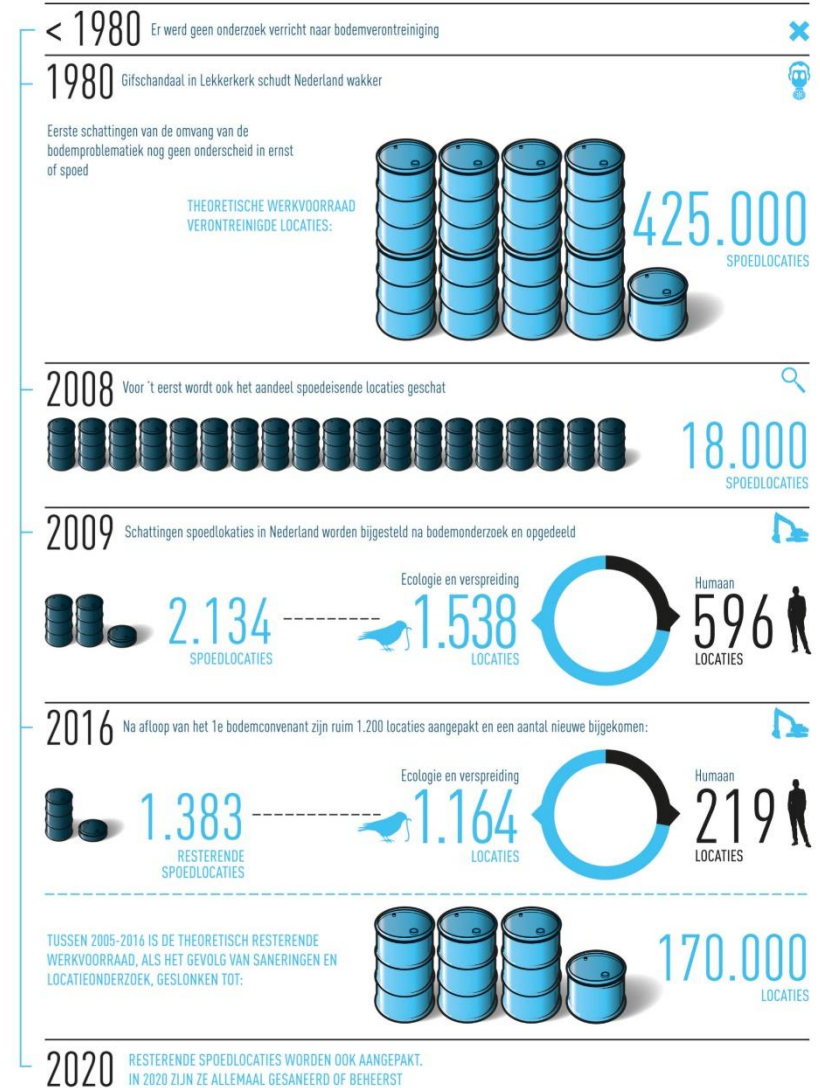
Inhoud

- › Waar komen we vandaan?
- › Inzet beleid
- › SPUK Bodem
- › Beleidstrajecten

Waar komen we vandaan? I

- › Vanaf 1980 inventariseren (Landsdekkend beeld)
- › Saneren, branchegericht, vaak ondersteunt door uitvoeringsorganisaties
- › In begin multifunctioneel later naar functioneel
- › Effect is restverontreiniging, nazorg en IBC saneringen
- › Nog steeds een hele grote opgave -> prioritering
- › Aanpak focus op spoedlocaties; onaanvaardbare risico's
- › Aanpak ondersteunt met twee convenanten (2010 – 2020)

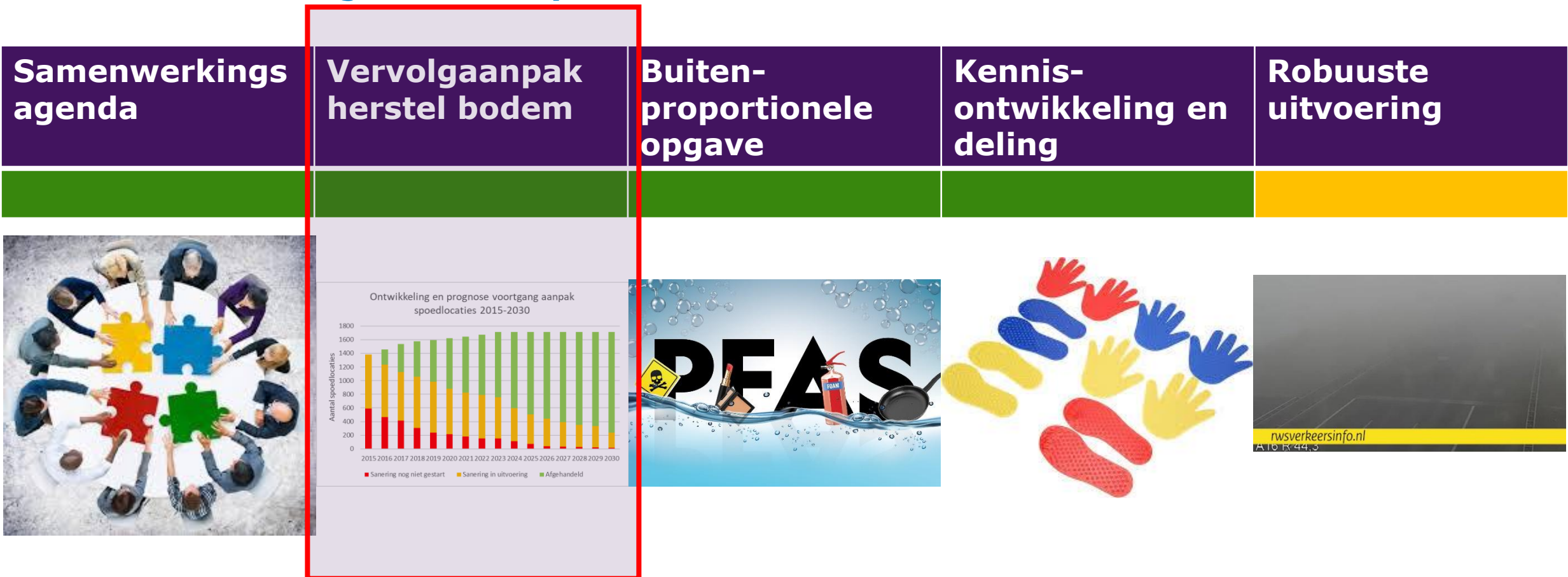

Waar komen we vandaan? II

- › Niet-spoedlocaties op een natuurlijk moment
- › Uitgangspunt is dat vervuiler, eigenaar en/of ontwikkelaar betaalt
- › In sommige situaties pakt de overheid zelf aan of samen.
- › Bevoegd gezag waren de provincies en de grote gemeenten;
- › Thans bij OW alle gemeenten bevoegd gezag;

Bestuurlijke afspraken 2022-2030

Bestuurlijke afspraken bodem en ondergrond

- › Afspraken IenW, IPO, VNG en UvW voor 2023 t/m 2030.
 - Insteek is decentraal
 - Ondersteund met financiële middelen
- › Afronding speedopgave 2030
- › Start project :
 - borgen IBC-locaties voor de lange termijn
 - borgen risicovolle nazorg voor de lange termijn

2026.01.20

- › Voormalige stortplaatsen
 - 9785 locaties
 - 29.962 ha
- › Nazorglocaties
 - 25.468 LOCATIES
 - 42.645 ha

Bron: Rapport Frans Mulder & Geert Roovers 2025

Toekomstbestendig nazorg is meer dan afbouw nazorg

- › Ruimtelijke druk is in Nederland erg groot.
- › Grote opgaven op gebied van woningbouw, energietransitie en klimaatadaptatie.

Vijf grootste opgaven	Vijf grootste opgaven ruimtevraag indicatief (ha)
Infrastructuur	<i>Niet bepaald</i>
Woningbouw	26.000
Energietransitie	22.000
Klimaatadaptatie	13.000 (waterberging)
Natuur & landbouw	o.a. 37.000 bos
Totaal	100.000, maar door slimme combinatie is al veel te winnen
Bron: Sweco, 2020	

Beleidsinsteek nazorg en vml. stortplaatsen: tot 2030

Nazorg en stortdossiers zijn in 2030 op orde

- › Inzicht in opgave en potentie
 - Risicovolle nazorg
 - Mogelijkheden afbouw nazorg
 - Potentie voor ruimte- en waardecreatie
- › Locaties worden meegenomen in ruimtelijke ontwikkeling op natuurlijk moment en kunnen voorzien in ruimtevraag maatschappelijke opgaven

Bron: PBL, WUR, CICES 2014

www.pbl.nl

Ruimtelijke potentie van nazorg locaties en vml. stortplaatsen

- › Onderzoek Antea geeft goede aanzet voor inzicht
 - In beeld brengen risicovolle nazorglocaties
 - Door gemeenten steekproefsgewijs verifiëren van de actuele verontreinigingssituatie op nazorglocaties
 - steekproefsgewijs bepalen of de actuele nazorg of gebruiksbeperingen voldoende zijn om risico's toekomstbestendig te beheersen
 - Mogelijkheden afbouw nazorg of vermindering verminderen gebruiksbeperingen

- › Planvorming
 - Met doel om locatie langdurig geschikt te maken voor een hoogwaardiger gebruik en nazorg dan wel gebruiksbeperingen te verminderen, af te bouwen of te borgen

Inzet (instrumenten) vanuit I&W:

- › Kennis:
 - Verbinden, ontwikkelen en delen van kennis: (Programma Toekomstbestendige nazorg)
 - Inzicht ruimtelijke potentie; onderzoek Antea (Frans Mulder & Geert Roovers)
 - Input vanuit DGMI – Kennistraject Duurzaam Stortbeheer
 - IBC-locaties langjarig geborgd (welke risico's)
- › Financiering:
 - SPUK-regeling om decentraal te ondersteunen
- › Organisatorisch:
 - SBN voor mogelijkheid voor risicoafdekking (nu al zo)
- › Wat loopt nog meer: Inzicht in duurzame saneringstechnieken (Deltares)

Greep uit SPUK onderwerpen die naar vorenkomen

- Onderzoek (o.a. status, mogelijkheden)
 - Leeflagen na 35 jaar
 - Afbraakpotentieel en condities grondwaterverontreinigingen
 - Stortplaatsen
 - Grote historisch verontreinigde locaties
 - Risicovolle nazorglocaties
- Planvorming complexe locaties

Bron: SPUK-project - op navraag

Conclusie

- › We zijn nog niet klaar
- › Richting nieuwe fase bodemherstel
- › Maar niet vergeten huidige fase goed af te ronden
- › Nu de kans:
 - Dossiers op orde
 - Risico's en potentie in beeld
 - Nazorg geborgd
 - Saneren is uiteindelijk waarde creatie!

Bron: SPUK-project - op navraag

Beleidstrajecten

- › Water en bodem sturend
- › Programma bodem, ondergrond en grondwater
- › Herijking bodemregelgeving
- › Toekomstvisie gezonde bodems
- › Implementatie Richtlijn Europese Bodemonitoring

